

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของ อาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย โดยส่งแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองไปยังอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาที่เรียน วิชาเอกพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยส่งแบบสอบถามทั้งหมด 494 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 455 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.10 แบบสอบถามส่งไปยังอาจารย์พลศึกษาจำนวน 94 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 73 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.66 และส่งไปยังนิสิตนักศึกษาทั้ง 4 มหาวิทยาลัย จำนวน 400 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 382 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.50 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้นำมา วิเคราะห์ทางสถิติโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่า "ที"

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุมากกว่า 40 ปีขึ้นไป วุฒิกศศึกษาส่วนใหญ่จบปริญญาโท วิชาเอกพลศึกษา เคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วม ประชุมสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับการสอนพลศึกษามากแล้ว ในเรื่องหลักสูตรและการสอน พลศึกษา การวัดประเมินผลทางพลศึกษา งานวิจัยทางพลศึกษาและในหัวข้ออื่นๆ อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 64.40 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์มากที่สุด ร้อยละ 46.60 รองลงมา คือ ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 31.50 และรองศาสตราจารย์ ร้อยละ 20.50 ส่วนตำแหน่งศาสตราจารย์นั้นมีเพียงร้อยละ 1.40 เท่านั้น อาจารย์ส่วนใหญ่สอนวิชา

ผลศึกษาสัปดาห์ละ 6 - 10 ชั่วโมง โดยสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และมีงานที่รับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอน คือ งานบริหาร งานบริการทางวิชาการและงานกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

1.2 นิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกพลศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชายมีอายุระหว่าง 21 - 25 ปี เป็นนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 - 4 จากมหาวิทยาลัย 4 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. ความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

2.1 พฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน

อาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ให้ความเป็นกันเองและจริงจังต่อนิสิตนักศึกษา
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- แต่งกายเหมาะสมกับวิชาที่สอน

นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- แต่งกายเหมาะสมกับวิชาที่สอน
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง
- มีท่าทางที่สง่าผ่าเผย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและ
 นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน พบว่า มีความ
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการแต่งกาย
 เหมาะสมกับวิชาการสอน การแสดงกิริยามารยาทที่สุภาพ การใช้ภาษาท่าทาง และ
 การพูดที่เหมาะสมสุภาพ การเคร่งครัดต่อระเบียบวินัยและมีท่าทางที่สง่าผ่าเผย พบว่า
 ไม่แตกต่างกัน

2.2 พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน

อาจารย์พลศึกษามีความเห็นว่ อาจารย์พลศึกษาแสดง
 พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก
 ดังนี้

- เตรียมการสอน ทบทวนทักษะและ ความรู้เดิมก่อนสอน
- แสดงให้เห็นถึงการเตรียมการสอนมาอย่างดีโดยเลือก
 วิธีสอนและกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหา และความ
 สามารถของนิสิตนักศึกษา
- แสดงถึงการเตรียมการป้องกันอุบัติเหตุ อันอาจจะ
 เกิดจากการเรียนการสอน

และเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อคือ

- ทำบันทึกการสอนของการสอนแต่ละครั้ง เช่น เขียน
 เนื้อหา ขอบข่าย วัตถุประสงค์ของการสอน
- จัดแบ่งกลุ่มการสอนตามความแตกต่างของเพศและระดับ
 ความสามารถของนิสิตนักศึกษา

นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอน
 ด้านการเตรียมการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ให้นิสิตนักศึกษามีส่วนช่วยในการจัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ เช่น ตรวจสอบสภาพและจำนวนอุปกรณ์ เป็นต้น
- แสดงให้เห็นถึงการเตรียมการสอนมาอย่างดีโดยเลือกวิธีสอนและกิจกรรมได้เหมาะสมกับเนื้อหา และความสามารถของนิสิตนักศึกษา
- เตรียมการสอน ทบทวนทักษะและ ความรู้เดิมก่อนสอน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการทำบันทึกการสอนและการแสดงถึงการเตรียมการป้องกันอุบัติเหตุอันอาจจะเกิดจากการเรียนการสอน ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.3 พฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอน

อาจารย์พลศึกษามีความเห็นที่ อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- อธิบายประกอบการสาธิตทักษะกีฬาให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติตามได้ง่าย
- ให้นิสิตนักศึกษาอบอุ่นร่างกายอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและกิจกรรมที่สอน
- ให้ความรู้แก่นิสิตนักศึกษาอย่างกว้างขวางทันสมัย และทันเหตุการณ์

นิสิตนักศึกษามีความเห็นที่อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ให้นิสิตนักศึกษาอบอุ่นร่างกายอย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และกิจกรรมที่สอน
- อธิบายประกอบการสาธิตทักษะกีฬาให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจได้ อย่างชัดเจนและปฏิบัติตามได้ง่าย
- ตั้งใจสอนและเอาใจใส่ต่อการฝึกปฏิบัติของนิสิตนักศึกษา อย่างแท้จริง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและ นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการสอดแทรกการสอน จริยธรรมและน้ำใจนักกีฬาในทุกขั้นตอนเมื่อมีโอกาส แนะนำนิสิตนักศึกษาให้ระมัดระวัง การเล่นที่จะก่อให้เกิดอันตราย การมอบหมายงานให้นิสิตนักศึกษาปฏิบัติหลังจากเลิกเรียน แล้ว และการแจ้งให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบล่วงหน้าในเรื่องที่จะสอนครั้งต่อไป พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.4 พฤติกรรมการสอนด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

อาจารย์พลศึกษามีความเห็นว่ อาจารย์พลศึกษาแสดง พฤติกรรมการสอนด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ปลูกฝังความเป็นผู้มีจิตใจซื่อตรง ซื่อสัตย์ ไม่ใช้กลโกง เอาเปรียบผู้อื่นในการแข่งขัน
- ปลูกฝังมารยาทการเป็นผู้เล่นกีฬาที่ดี ด้วยการแสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม ก่อนการแข่งขัน และเมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน
- สอนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย เช่น เข้าแถวอย่างมีระเบียบ เคารพกฎเกณฑ์ไม่ฝ่าฝืนกติกาการเล่น เป็นต้น

นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าอาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- สอนเน้นมารยาทของการเป็นผู้ตีกีฬาที่ดี ไม่ให้อาผู้ตัดสินหรือใช้วาจาทำทางช่วยทำให้เกิดการทะเลาะวิวาท
- ปลุกฝังมารยาทการเป็นผู้เล่นกีฬาที่ดี ด้วยการแสดงความเคารพหรือให้เกียรติผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม ก่อนการแข่งขันและเมื่อสิ้นสุดการแข่งขัน
- สอนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัย เช่น เข้าแถวอย่างมีระเบียบเคารพกฎเกณฑ์ไม่ฝ่าฝืนกติกาการเล่น เป็นต้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรม พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการสอดแทรกการสอนให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการเบิกจ่ายอุปกรณ์กีฬา ตลอดจนการดูแลรักษาไม่แตกต่างกัน

2.5 พฤติกรรมการสอนด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอนและสถานที่

อาจารย์พลศึกษามีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอนและสถานที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างระมัดระวังรักษาไม่ให้เกิดความเสียหายง่าย ๆ
- จัดแบ่งอุปกรณ์กีฬา สนามกีฬา เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้ใช้และฝึกทักษะกันอย่างทั่วถึง
- ให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเก็บรักษาและรับผิดชอบในการเบิกจ่ายอุปกรณ์

นิสิตนักศึกษา มีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษา แสดงพฤติกรรม การสอน ด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอน และสถานที่อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ใช้อุปกรณ์และสื่อการสอนอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับบทเรียน
- ใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับวัยและความต้องการของนิสิตนักศึกษา
- ให้นิสิตนักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเก็บรักษาและรับผิดชอบในการเบิกจ่ายอุปกรณ์

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรม การสอนด้านการใช้อุปกรณ์การสอน และสถานที่ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน ยกเว้น พฤติกรรม การสอนเกี่ยวกับการสำรวจอุปกรณ์การสอน พลศึกษาทั้งก่อนและหลังการสอน การใช้อุปกรณ์การสอนอย่างระมัดระวังรักษาไม่ให้เกิดความเสียหายง่าย ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2.6 พฤติกรรม การสอนด้านการจูงใจและเสริมแรง การเรียน

อาจารย์พลศึกษา มีความเห็นว่า อาจารย์พลศึกษา แสดง พฤติกรรม การสอนด้านการจูงใจและเสริมแรง การเรียนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- เน้นให้นิสิตนักศึกษาเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพโดยชี้แนะให้เห็นว่าคนที่มึนร่างกายที่สมบูรณ์ย่อมส่งผลให้การเรียนวิชาอื่นได้ผลดีตามไปด้วย
- สร้างบทเรียนหรือกิจกรรมให้มีความสนุกสนาน
- ชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจแก่นิสิตนักศึกษาในการแสดงออก

และเห็นว่าอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อคือ

- จัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับกิจกรรมพลศึกษาและการแข่งขันกีฬา เพื่อให้นิสิตนักศึกษาสนใจ

นิสิตนักศึกษามีความเห็นที่อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและเสริมแรงการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- เน้นให้นิสิตนักศึกษาเห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพโดยชี้แนะให้เห็นว่าคนที่มึนร่างกายที่สมบูรณ์ย่อมส่งผลให้การเรียนวิชาอื่นได้ผลดีตามไปด้วย
- สร้างบทเรียนหรือกิจกรรมให้มีความสนุกสนาน
- จัดกิจกรรมประเภทการแข่งขันที่ท้าทายความสามารถให้นิสิตนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมได้มากที่สุด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและเสริมแรงการเรียนรู้ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมนักกีฬาที่มีความสามารถพิเศษ เช่น เรียนเก่งและเล่นกีฬาเก่งให้ได้มีโอกาสไปศึกษาหรือหาประสบการณ์ภายนอกสถาบัน ไม่แตกต่างกัน

2.7 พฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

อาจารย์พลศึกษามีความเห็นที่ อาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษารายข้อตกลงในการเรียน เกณฑ์การวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- มีความยุติธรรมในการให้คะแนน

- ชักถามความเข้าใจในบทเรียนขณะสอน เพื่อจะได้ทราบว่า นิสิตนักศึกษาเข้าใจจริงและถูกต้องหรือไม่

นิสิตนักศึกษามีความเห็นว่าเป็นอาจารย์พลศึกษาแสดงพฤติกรรมการสอน ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ดังนี้

- ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทราบข้อตกลงในการเรียน เกณฑ์การวัดผลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ
- ชักถามความเข้าใจในบทเรียนขณะสอน เพื่อจะได้ทราบว่า นิสิตนักศึกษาเข้าใจจริงและถูกต้องหรือไม่
- ชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของทุกหน่วยการเรียนและวัดผลตรงตามวัตถุประสงค์นั้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและ นิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้นพฤติกรรมการสอนเกี่ยวกับการทดสอบย่อยทุกหน่วยการเรียน และการชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของทุกหน่วยการเรียนและวัดผลตรงตามวัตถุประสงค์ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์พลศึกษาที่สอนในระดับมหาวิทยาลัย แสดงให้เห็นว่ามีความพร้อมสูงทั้งคุณวุฒิและวัยวุฒิ ส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 40 ปี มีวุฒิปริญญาโท สาขาวิชาพลศึกษา มีประสบการณ์ในการสอนระดับมหาวิทยาลัยมากกว่า 10 ปีขึ้นไป และเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้ จะเห็นได้จาก อาจารย์ส่วนใหญ่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการสอนวิชาพลศึกษามาแล้ว เป็นที่น่าสังเกตว่าอาจารย์พลศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ถึงร้อยละ 46 และมีศาสตราจารย์เพียงร้อยละ 1.40 เท่านั้น ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า การสอนในระดับมหาวิทยาลัยนั้นมุ่งส่งเสริมให้อาจารย์เป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญในสาขาวิชาที่สอน อีกทั้งสนับสนุนให้ค้นคว้าวิจัยและบริการวิชาการแก่สังคม

อันจะนำมาซึ่งความเจริญงอกงามในสาขาวิชานั้นๆ จำนวนคณาจารย์ที่ได้รับตำแหน่งวิชาการ จึงเป็นเครื่องแสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้นของคณาจารย์ในด้านวิชาการประการหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม การที่คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำผลงานวิชาการในตำแหน่งที่สูงขึ้นนั้น อาจเนื่องมาจาก คณาจารย์ที่สอนพลศึกษาจำเป็นต้องมีงานอื่นๆ รับผิดชอบมากขึ้น เช่น ทำงานในฝ่ายบริหาร และเป็นกรรมการเกี่ยวกับกิจกรรมกีฬาของมหาวิทยาลัย ทำให้ไม่มีเวลาจะทำผลงานวิชาการ ในเรื่องนี้ผู้บริหารน่าจะได้นำมาพิจารณาหาแนวทางส่งเสริมให้คณาจารย์ได้ทำผลงานวิชาการทางด้านพลศึกษามากยิ่งขึ้น

2. พฤติกรรมการสอนด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน ทั้งอาจารย์พลศึกษา และนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงว่า อาจารย์พลศึกษาที่สอนในระดับมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีคุณลักษณะส่วนตัวที่เหมาะสม อันจะทำให้การสอนในระดับมหาวิทยาลัยมีประสิทธิภาพ ดังคำกล่าวของ ดอทเทอเร (Daughthrey, 1973) เกี่ยวกับคุณลักษณะที่สำคัญของครูพลศึกษาซึ่งจะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ คือ ครูพลศึกษาควรมีอารมณ์มั่นคง มีบุคลิกภาพเป็นที่น่าพอใจ มีความกระตือรือร้น สนใจในวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีสุขภาพดี อุทิศเวลาและตนเอง และสอดคล้องกับผลการสัมมนาของสถาบันผู้ผลิตครูพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2526) ซึ่งสรุปไว้ว่า ครูพลศึกษาควรมีคุณลักษณะ คือ เป็นแบบอย่างในด้านการปฏิบัติตน ด้านอุดมคติ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การงาน ความประพฤติ ความมีน้ำใจนักกีฬา การแต่งตัว การพูดจา และต้องมีความศรัทธาในวิชาชีพ

คุณลักษณะส่วนตัวในการสอนนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ปีนวดี (2519) พบว่า คุณลักษณะส่วนตัวในการสอน คือ พฤติกรรมการสอนที่อาจารย์แสดงออกมากที่สุด ผู้เรียนจะเกิดทัศนคติต่อการเรียนการสอนอย่างไรย่อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะส่วนตัวในการสอนของผู้สอนด้วย ดังนั้นพฤติกรรมการสอนที่อยู่ในระดับมากเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนตัวในการสอนของอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยจึงเป็นแบบอย่างที่อยู่ในเกณฑ์ดี และเสริมสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนตามไปด้วย

3. พฤติกรรมการสอนด้านการเตรียมการสอน โดยส่วนรวมอาจารย์พลศึกษา และนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับ

มาก ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีการเตรียมการสอนอย่างดี ซึ่งการเตรียมพร้อมในด้านการสอนจะช่วยทำให้การเรียนการสอนวิชาพลศึกษาบรรลุจุดประสงค์ได้มาก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า อาจารย์พลศึกษามีความคิดเห็นว่าในเรื่องการทํานักการสอนของการสอนแต่ละครั้ง และการจัดแบ่งกลุ่มการสอนตามความแตกต่างของเพศและระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษา อาจารย์พลศึกษายังแสดงพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับน้อย ถึงแม้ว่านิสิตนักศึกษาจะมีความคิดเห็นว่าเป็นว่าอาจารย์พลศึกษามีพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมากก็ตาม แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ผู้สอนได้ตระหนักว่าในเรื่องของการทํานักการสอน และการจัดแบ่งกลุ่มการสอนตามความแตกต่างของเพศและระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษา ตนเองได้ปฏิบัติน้อยไป ซึ่งการที่ผู้สอนได้ตระหนักเช่นนี้เป็นสิ่งที่ดี ในการปรับปรุงเกี่ยวกับพฤติกรรมเตรียมการสอน อาจารย์ทราบว่าตนเองควรจะปรับปรุงพฤติกรรมในเรื่องนี้ให้มากขึ้น

4. พฤติกรรมการสอนด้านการดำเนินการสอน ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงว่าอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยมีการดำเนินการสอนอยู่ในขั้นดีและเหมาะสม ในเรื่องของการดำเนินการสอนนั้น ฟอง เกิดแก้ว (2526) ได้กล่าวถึงเทคนิคการสอนพลศึกษาในหลักการอธิบายและสาธิต คือ ควรพูดสั้นๆ แต่ได้ความถูกต้องชัดเจน ไม่ควรใช้เวลาในการสาธิตนานเกินไป ควรแสดงท่าประกอบการสาธิตด้วย และควรดำเนินเป็นขั้นๆ เพื่อให้การปฏิบัติไม่สับสนและถูกต้อง และวรศักดิ์ เพียรชอบ (2527) ได้กล่าวถึงข้อควรปฏิบัติในการสอนพลศึกษาไว้ว่าการสอนแต่ละครั้งควรกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่ชัดและควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบ ให้นักเรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการสอนอย่างทั่วถึง ทําบทเรียนให้สนุกสนาน จัดกิจกรรมและบรรยากาศการเรียนการสอนให้เป็นกันเอง ครูผู้สอนจะต้องสามารถสาธิตหรือวิเคราะห์ลักษณะท่าทางของการเคลื่อนไหวให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติตามได้เป็นลำดับขั้นตอน ครูพลศึกษาจะต้องคอยแนะนำช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุผลได้ตามที่กำหนดไว้ สิ่งเหล่านี้เป็นพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้แสดงอยู่ในระดับมาก จึงอาจเชื่อแน่ว่าการดำเนินการสอนของอาจารย์พลศึกษาน่าจะมีประสิทธิภาพดี

5. พฤติกรรมการสอนด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่าอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้เน้นในเรื่องการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ดังที่ วรรคักดี เพียรชอบ (2527) กล่าวว่า การสอนวิชาพลศึกษาทุกครั้งควรจะได้ฉวยโอกาสจากสภาพการณ์จริงๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ปลูกฝังคุณธรรมในตัวนักเรียนควบคู่กันไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเจริญ กระบวนรัตน์ (2526) ที่กล่าวไว้ว่า ในบรรดาครูในสาขาวิชาต่างๆ ครูพลศึกษาเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากกว่าครูสาขาวิชาอื่นๆ เพราะต้องสอนทั้งในห้องเรียนและฝึกทักษะนอกห้องเรียน เพื่อพัฒนาการด้านต่างๆ เช่น ทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และยังมุ่งให้ผู้เรียนมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา มีความสามัคคี มีคุณธรรม ตลอดจนให้เป็นพลเมืองดีของชาติ นอกจากนี้ในการจัดเรียงลำดับพฤติกรรมการสอนที่อาจารย์ปฏิบัติมาก พบว่าอาจารย์พลศึกษาที่สอนในระดับมหาวิทยาลัยเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ และได้พยายามปลูกฝังแก่นิสิตนักศึกษาทุกคน

6. พฤติกรรมการสอนด้านการใช้อุปกรณ์ในการสอนและสถานที่

ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมาก แสดงว่าอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ในการสอนและสถานที่เป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีความรับผิดชอบที่จะดูแลรักษาให้อุปกรณ์การสอนนั้นอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี และได้ทำหน้าที่ของอาจารย์พลศึกษาที่ดี ดังที่ วรรคักดี เพียรชอบ (2527) ได้กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครูพลศึกษาที่สำคัญ คือ ตรวจรักษาและปรับปรุงซ่อมแซมสถานที่และอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้การให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสรับผิดชอบและดูแลอุปกรณ์ เข้มงวดต่อการรักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย นับเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมการสร้างคุณลักษณะที่พึงปรารถนาให้กับนิสิตนักศึกษา อย่างไรก็ตามในเรื่องการนำวัสดุที่มีในท้องถิ่นมาปรับปรุงการสอนพลศึกษา เป็นพฤติกรรมที่อาจารย์แสดงออกน้อยกว่าข้ออื่น ซึ่งผู้บริหารควรได้สนับสนุนให้มีพฤติกรรมในเรื่องนี้ให้มากขึ้น เพราะเป็นการส่งเสริมความคิดริเริ่ม ประหยัดงบประมาณ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา

7. พฤติกรรมการสอนด้านการจูงใจและเสริมแรงการเรียนรู้

ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาจารย์พลศึกษาได้แสดงพฤติกรรมการสอนอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบทเรียนสนุกสนาน จัดกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถ กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเกิดความอยากฝึกฝนตนเอง ชมเชยและสนับสนุนให้กำลังใจแก่นิสิตนักศึกษา เน้นให้เห็นคุณค่าของการออกกำลังกาย แสดงให้เห็นว่าอาจารย์พลศึกษาได้พยายามใช้วิธีการต่างๆ ที่จะเร้าใจให้นิสิตนักศึกษามีความสนใจและตั้งใจฝึกฝนกิจกรรมพลศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น นับว่าอาจารย์พลศึกษามีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้นิสิตนักศึกษารักการออกกำลังกายและมีทัศนคติที่ดีต่อการพลศึกษา การสร้างแรงจูงใจนับเป็นสิ่งที่สำคัญในการเรียนพลศึกษา เพราะถ้าอาจารย์ผู้สอนสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนมีขึ้นแล้ว การเรียนการสอนพลศึกษาย่อมประสบความสำเร็จดังวรคักดี เพียรชอบ (2527) ได้กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนวิชาพลศึกษามาก เช่นเดียวกับการเรียนการสอนในวิชาอื่นๆ การที่ครูสามารถหาวิธีสร้างแรงจูงใจที่ดีได้นั้น นอกจากจะช่วยทำให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้นิสิตนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษาและสามารถนำวิชาพลศึกษาไปใช้ให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองในชีวิตประจำวันด้วย

8. พฤติกรรมการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของอาจารย์พลศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ แสดงว่าอาจารย์พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นอย่างดี และยังสามารถประเมินความรู้ ความสามารถของผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ ขวัญชัย อิงรักษา (2528) ที่พบว่าครูพลศึกษาเป็นผู้ที่มีความสามารถประเมินผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ มีความเข้าใจหลักและวิธีการประเมินผลทางพลศึกษาได้ดี และสามารถเลือกวิธีวัดผลได้อย่างเหมาะสม

9. จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม ด้านการจูงใจและการเสริมแรงการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยอาจารย์พลศึกษาที่มีความคิดเห็น

ว่าแสดงพฤติกรรมอยู่ในระดับมากกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากอาจารย์พลศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติ ย่อมทราบว่าตนเองได้แสดงพฤติกรรมการสอนมากน้อยเพียงใด แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาทั้ง 7 ด้าน ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น ทั้งอาจารย์พลศึกษาและนิสิตนักศึกษาต่างก็แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอน อยู่ในระดับมาก จึงเป็นที่น่ายินดีว่าอาจารย์พลศึกษาที่สอนในระดับมหาวิทยาลัยได้แสดง พฤติกรรมการสอนที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นที่หวังว่าการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยน่าจะมีประสิทธิภาพดี

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนวิชาพลศึกษาควรได้ปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของตนเอง ให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในด้านการเตรียมการสอนนั้น อาจารย์พลศึกษาควรได้จัดทำ บันทึกการสอนของการสอนแต่ละครั้ง เช่น เขียนเนื้อหา ขอบข่ายวัตถุประสงค์ของการสอน และควรมีการจัดแบ่งกลุ่มการสอนตามความแตกต่างของเพศ และระดับความสามารถของ นิสิตนักศึกษาด้วย และในด้านการดำเนินการสอนหลังการเรียนวิชากิจกรรมพลศึกษา ทุกครั้งอาจารย์พลศึกษาควรให้นิสิตนักศึกษาได้ฝึกสุขปฏิบัติด้วย เช่น ล้างมือ ล้างหน้า ตีมน้ำ นอกจากนี้ควรจะรู้จักดัดแปลงสถานที่และอุปกรณ์ที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการเรียน การสอนมากยิ่งขึ้น และจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับกิจกรรมพลศึกษาและการแข่งขันกีฬาเพื่อให้ นิสิตนักศึกษาสงใจ
2. ผู้บริหารควรจัดให้มีการสัมมนาหรือการประชุมเกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาพลศึกษาทุกภาคการศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้พฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาของ อาจารย์พลศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด
3. ในการเรียนการสอนวิชาพลศึกษาทุกรายวิชา อาจารย์พลศึกษาควรมี การปฐมนิเทศชี้แจงให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงระเบียบการเรียนการสอน วัตถุประสงค์ ลักษณะรายวิชา การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนและอื่นๆ เพื่อให้นิสิตนักศึกษา จะได้รับทราบและเข้าใจสอดคล้องกับอาจารย์พลศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา พลศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการสอนวิชาพลศึกษาที่พึงประสงค์ในระดับมหาวิทยาลัย
2. ควรศึกษาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์ในระดับมหาวิทยาลัย โดยใช้แบบการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และวิธีการอื่นๆ นอกเหนือจากการใช้แบบสอบถามเพียงอย่างเดียว